

Як фізична особа-підприємець може захистити свої персональні дані у сфері публічних закупівель?

Важливою складовою законності публічних закупівель є правомірна обробка персональних даних учасників тендерного комітету та фізичних осіб-підприємців – постачальників товарів робіт, послуг за процедурою публічних закупівель.

Закон України «Про публічні закупівлі» не встановлює спеціальних процедур обробки персональних даних у відносинах публічних закупівель, так само, як і не передбачає обов'язку організатора торгів вимагати надання доступу до конкретного набору персональних даних.

Такий законодавчий підхід має важливе значення для забезпечення правомірної обробки персональних даних фізичних осіб-підприємців у відносинах публічних закупівель.

Відповідно до ч. 1 ст. 1 Закону України «Про захист персональних даних», цей Закон регулює правові відносини, пов'язані із захистом і обробкою персональних даних, і спрямований на захист основоположних прав і свобод людини і громадянина, зокрема права на невтручання в особисте життя, у зв'язку з обробкою персональних даних.

Згадана норма Закону України «Про захист персональних даних» вказує на його універсальність, тобто, розповсюдження на усіх громадян України, а також іноземців і осіб без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах.

У ч. 1 ст. 27 цього Закону закріплено важливу нормативну вимогу, відповідно до якої, положення щодо захисту персональних даних, викладені у Законі України «Про захист персональних даних», можуть доповнюватися чи уточнюватися іншими законами, за умови, що вони встановлюють вимоги щодо захисту персональних даних, що не суперечать вимогам цього Закону.

Таким чином, дія норм закону України «Про захист персональних даних» якими визначаються загальні вимоги до обробки персональних даних, включаючи умови визначення мети, підстав, строків обробки персональних даних, вимоги до правомірності окремих дій з персональними даними, зокрема, щодо збирання, накопичення, зберігання, поширення, знищення та знеособлення відповідної інформації поширюються на відносини публічних закупівель у відповідній частині.

Звертаємо увагу, якщо організатор публічних закупівель (замовник товарів, робіт, послуг) самостійно визначає мету, строк, інші умови обробки персональних даних, види таких даних про фізичних осіб-підприємців, він буде вважатися володільцем персональних даних. У цьому випадку, організатор публічних закупівель несе увесь тягар обов'язків володільця, зокрема, обов'язки щодо забезпечення конфіденційності персональних даних, їх належного технічного захисту, забезпечення прав суб'єктів персональних даних, запровадження відповідальної особи з питань обробки персональних даних.

Якщо учасником процедури публічних закупівель є фізична особа-підприємець, легалізована на території ЄС, або юридична особа, зареєстрована чи з постійним місцем своєї діяльності на території ЄС, на правовідносини за участі таких суб'єктів, або їх законних представників поширюється дія положень прийнятого 27 квітня 2016 року Європейським Парламентом Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2016/679 про захист фізичних осіб у зв'язку з опрацюванням персональних даних і про вільний рух таких даних, та про скасування Директиви 95/46/ЄС (далі – GDPR).

Зважаючи на дію загальних норм про обробку персональних даних, ProZorro рекомендує представникам учасника, які надають у складі тендерної пропозиції документи, які містять відомості про особу:

- уважно вивчати, які саме документи запитує замовник;
- звернутися до замовника за роз'ясненнями через електронну систему, у разі якщо він запитує персональні дані особи, як постачальника. Досить часто, після чого, такі вимоги замовник виключає із тендерної документації;

- оскаржувати умови тендерної документації в частині спроби незаконної обробки персональних даних до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини чи безпосередньо до суду, якщо замовник не надає обґрунтованого запиту на документи, які містять персональні дані;

- негайно звертатися до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, якщо дані були неправомірно використані.

Необхідно звернути увагу, Закон України “Про публічні закупівлі” не регулює питання збору, обробки та зберігання персональних даних. Замовники на власний розсуд визначають, які саме документи мають надати учасники у складі тендерної пропозиції. Усе, що завантажує постачальник до системи ProZorro, на певному етапі (залежно від типу процедури) стає публічною інформацією. Якщо постачальник бере участь у закупівлі, в якій замовник вимагає скани паспорту/ідентифікаційного коду тощо, значить, він добровільно погоджується на розміщення своїх персональних даних у відкритому доступі системи. Втім, у постачальника завжди є право оскаржити таку вимогу замовника або звернутися до нього із пропозицією виключити її з відповідного переліку обов'язкових документів, які постачальник має надати.